

**אם אינו ענין למזיד דהא כתיב כולי –**

**If it is not applicable to מזיד since it is already written, etc.**

### **OVERVIEW**

פסוק derives that there is a חיוב קרבן for each מלאכה done בשוגג from the מחלליה מות יומת<sup>1</sup>. The תורה writes the duplicity of מות יומת to teach that there are multiple חיובים for being שבת גמרא. The גמרא challenges that this פסוק is regarding מזיד (there is a חיוב מיתה only for מזיד), how can we derive that there is a חיוב קרבן for each מלאכה that was done בשוגג? The גמרא answers that we apply the rule of אם אינו ענין, that since this פסוק is not necessary to teach us the חיוב מיתה for במזיד, since there is another פסוק of כל פסוק, therefore we apply the duplicity of מות יומת<sup>2</sup> in this פסוק. Our גמרא explains why we could not have employed the אם אינו ענין in a different manner.

-----

תוספות asks:

**ואם תאמר ולימא אם אינו ענין למזיד משום דאטו בתרי<sup>3</sup> קטלא קטלת ליה –**

**And if you will say; and let the גמרא ask instead, 'if it is not applicable to מזיד, because it is impossible to execute him twice';** why did the גמרא ask that it is not applicable to מזיד since we already know חיוב מיתה מזיד from a different פסוק?

תוספות answers:

**ויש לומר דאי לאו קרא אחרינא דמייתי הוה מוקמינן ליה להאי קרא במזיד –**

**And one can say; that if not for the other פסוק (of מלאכה יומת), which the גמרא cites, we would have established this פסוק (of מחלליה מות) regarding a מזיד, and as far as the duplicity –**

**ומות יומת דברה תורה כלשון בני אדם –**

**Of מות יומת (which seemingly indicates that he should be executed twice),**

---

<sup>1</sup> שמות (כי תשא) לא, יד.

<sup>2</sup> שמות (ויקהל לה, ב).

<sup>3</sup> We derive the multiplicity of חיובים from the duplicity of מות יומת which indicates there is more than one חיוב (see 'Overview'). If we interpret the מות יומת as a multiplicity of חיובים, then obviously מות יומת cannot be referring to מזיד (despite the literal interpretation of the פסוק), since there is no duplicity in execution, so we must say the duplicity is referring to שוגג in an אם אינו ענין fashion. It is preferable (according to תוספות question) that the אם אינו ענין be established because of the inherent contradiction in the פסוק itself, rather than because of a difficulty that arises from an outside פסוק.

we can explain that because **the תורה speaks in the language of men** (and people say מות יומת when they mean to execute someone (once))<sup>4</sup> -

**אבל השתא דלא איצטריך למזיד מוקמי ליה על כרחך<sup>5</sup> בשוגג ולחייב קרבן על כל א':**  
**However, now that we do not need** the פסוק of מות יומת for מזיד, for we already know that a מזיד במזיד is מחלל שבת from the פסוק of כל העושה בו מלאכה יומת, **perforce we will establish the** פסוק of מות יומת **for a שוגג and** the intent of the duplicity in the פסוק is **to obligate** the transgressor to bring a קרבן **for each** מלאכה.

### SUMMARY

In order to keep the simple meaning of the פסוק we would rather assume that דברה תורה כלשון בני"א, even though this would mean that there is an unexplained duplicity.

### THINKING IT OVER

באם states that from the פסוק of מות יומת we cannot derive in a באם, that we are discussing שוגג, because we may indeed be discussing מזיד and the duplicity of מות יומת is because דברה תורה כלשון בני"א.<sup>6</sup> Seemingly תוספות could have said that the duplicity of מות יומת teaches us that if he cannot be executed in the prescribed way (סקילה) you may execute him in any other manner (as the גמרא teaches elsewhere<sup>7</sup>), and indeed how is there any proof from מות יומת for מלאכות when it can be teaching us this?<sup>8</sup>

<sup>4</sup> If there is a choice whether to say דברה תורה כלשון בני"א and מות יומת means one execution, or to say that מות יומת (which obviously refers to מזיד) refers to שוגג because of the duplicity; we would rather assume that דברה תורה כלשון בני"א (and ignore the duplicity) than to establish the פסוק בשוגג which is against the simple and true meaning of the פסוק. (See 'Thinking it over'.)

<sup>5</sup> We cannot say the פסוק of מות יומת is referring to מזיד for we already know by חיוב מיתה from מזיד. The option open to us is the פסוק to teach שוגג; we must find a meaning for this פסוק. For if it is not teaching us the חיוב for each מלאכה which was transgressed בו מלאכה יומת, what is the פסוק teaching us! [This is different from the situation in footnote # 4 where the פסוק is at least teaching us חיוב מיתה במזיד (albeit with a duplicity [which is explainable by דברה תורה כלשון בני"א]).]

<sup>6</sup> See footnote # 4.

<sup>7</sup> See סנהדרין מה,ב.

<sup>8</sup> See מגדים חדשים and רש"ש.